

Hvilke forhold kan ha betydning ved utvikling av en helse- og omsorgsplan?

Forfattere

Åse Berit Vrenne

Bakgrunn

Med samhandlingsreformen fikk kommunene nye oppgaver. Planutvikling og planprosesser blir viktig når kommunene må arbeide mer med nye oppgaver, samtidig som eksisterende tilbud og tjenester skal opprettholdes.

Mål og metode

Hensikten med oppgaven er å konkretisere forhold som kan ha betydning for utvikling av en kommunal helse- og omsorgsplan. Målet er å få et godt styrings- og arbeidsverktøy for helse- og omsorgssektoren.

Teoretisk tilnærming er i hovedsak basert på Amdams (2013) perspektiv på instrumentell og kommunikativ planlegging og Aarsæthers (2013) modell for planhandling. Modellen består av ni faser i en idealtypisk planprosess. De ulike fasene krever ulike former for kunnskap og handlinger.

Data baserer seg på en litteraturanalyse som inkluderer åtte norske artikler samt annen form for relevant litteratur, med fokus på forhold som kan påvirke planprosesser.

Resultater

Resultat og drøfting er strukturert etter de fem første fasene i Aarsæthers modell; 1. Avklaring av planaktør og planoppgave, 2. Målavklaring,

3. Situasjonsanalyse, 4. Virkemiddeloversikt og 5. Virkemiddeltesting.

Arbeid med de ulike fasene krever ulike former for kunnskap og ferdigheter, som både omhandler instrumentell og kommunikativ rasjonalitet, samt en bevissthet om bruk og innhold i ulike begrep. Hvordan planprosessen og de ulike fasene gjennomføres har stor betydning for hvor god planen blir, og dermed for utviklingen av helse- og omsorgstjenestene.

Det er sentralt at alle momentene som kan ha betydning for planoppgaven avklares tidlig i planprosessen, samt hvordan planprosessen skal organiseres. Struktur for god samordning på tvers av fagområder og bredt engasjement har betydning for alle fasene i planhandlingsprosessen, og for planens legitimitet i ettertid.

Rekkefølge og fremdrift av kommunens planhierarki påvirker hvor omfattende dette planarbeidet blir. Kommuneplanens samfunnsdel bør utarbeides før en helse- og omsorgsplan.

Konklusjon

Helse- og omsorgsplanlegging er en omfattende prosess som krever mye kunnskap og ulike ferdigheter, samt struktur, tid, bredt engasjement og samordning fra ulike fagområder. Aarsæthers modell kan være en god modell å anvende i dette arbeidet.